

SVENSKA SHETLAND

SHEEPDOG KLUBBEN

RASKOMPENDIUM

Shetland sheepdog

I detta kompendium återges den senaste av FCI och SKK fastställda rasstandarderna för shetland sheepdog ("sheltie") med normal stil i vänster kolumn. Kommentarer står i höger kolumn, med kursiv stil.

Kompendiet bygger på det material som togs fram av SSSK (Svenska Shetland Sheepdog Klubben) till domarkonferensen 2006. Det har uppdaterats och omarbetats av Karin Hedberg och Carin Åkesson på uppdrag av SSSKs styrelse.

Alla ingående bilder har fotografernas (eller motsvarande) medgivande till publicering i detta kompendium och för publicering på SKKs och SSSKs webbsidor.

Flertalet av de bilder som används avser att illustrera specifika detaljer, vilket framgår av placering och bildtexter, men de hundar som avbildats är inte alltid perfekta i alla andra avseenden. Många bilder illustrerar dock också utmärkta helheter.

SHELTENS HISTORIA

För att få uppleva sheltiens ursprungsmiljö måste man söka sig till en grupp karga, vindpinade öar, ensligt belägna nordost om Storbritannien, mitt ute i Atlanten. Det är här, på Shetlandsöarna, rasen har sina rötter.

Ingen vet säkert vilka sheltiens förfäder var, eller hur dessa hundar en gång kom till Shetland. Mycket talar emellertid för att vikingarna hade sina fingrar med i spelet. Shetland var från slutet av 700-talet eller början av 800-talet och flera hundra år framåt en del av det norska vikingaväldet. Många norrmän bosatte sig på Shetland, och öarnas officiella språk var norska. Den nordiska influensen var överhuvudtaget mycket stark, och bör väl så ha varit också på hundfronten. Man vet att vikingarna hade med sig hundar av spetstyp på sina färder över haven. Det är troligt att dessa hundar, eventuellt tillsammans med någon på Shetland redan existerande hundtyp, blev stamfäder till våra dagars shetland sheepdog. Ett bevis anser man vara de mörka, sotiga nospartier som än idag då och då dyker upp hos rasen (och som man tror kommer från den isländska yakki-hunden), ett annat den mycket ljusa sobelfärg (vete) som ibland kan ses. Mera vanliga rasfel såsom ljusa ögon, högt burna svansar och inte minst ståndöron kan man ju också beskylla den stackars vikingaspetsen för. Kanske har sheltien även lite holländskt blod i sina ådror. Fiskare från Holland besökte Shetlandsöarna redan på 1400-talet. Från 1866 och fram till första världskrigets utbrott 1914 kom de med sina båtar varje helg så länge sillsäsongen varade. Pigga små skeppshundar fanns antagligen med ombord - holländarna är ju kända för det -, så vem vet?

Under senare tid är det i alla fall klart att två brittiska hundraser givit sheltien de viktigaste bidragen - ganska naturligt med tanke på att Shetlandsöarna sedan 1707 räknats som en del av Storbritannien. Att den ena rasen är collie är det nog ingen som tvivlar på. Däremot har man kanske lite svårare att föreställa sig den trubbnosade king charles spanieln som en av sheltiens anfäder. Enligt sägnen var en enda hund orsak till det hela; en liten hane av färgen black & tan, som blev kvarglömd på Shetland när yachten han kommit resande med gav sig av. Även om just denna historia är mer saga än sanning, finns det faktiskt en hel del som talar för ett inslag av spaniel i vår sheltie. För det första var black & tan en mycket vanlig färg hos rasen när den "upptäcktes" i slutet av 1800-talet. För det andra är det på de äldsta kända sheltie-fotografierna ganska lätt att urskilja en del spanieldrag hos hundarna; breda skallar, mycket stop, tunga öron och silkig pälskvalitet. Grovt beskrivna såg dessa tidiga shelties ut ungefär som en blandning av border collie och spaniel med vissa inslag av spets. De var fjärran från dagens shetland sheepdog, som helt klart har den långhåriga collien att tacka för det mesta av sin skönhet och elegans.

Vad gäller sheltiens ursprung och tidiga historia finns det som synes mer av gissningar och teorier än av verkliga fakta. Orsaken är inte bara Shetlandsöarnas isolerade läge. Jämförd med en del andra hundraser är sheltien också sparsamt representerad inom litteratur och konst. Den uppstod ju som en riktig "fattigmanshund". Befolkningen på Shetland har i alla tider varit enkla bönder och fiskare utan möjlighet att dokumentera sig själva - än mindre sina hundar - i ord och bild. Vad använde då shetlandsborna sina små hundar till? Jo, man tror att sheltien fungerade som ett slags "alltiallo"; en liten vakt- och gårdshund som också var ett trevligt sällskap. Säkert stod enklare vallningsuppgifter ibland på dagsschemat, men någon vallhund av bordercolliens kaliber har sheltien aldrig varit.

Vid 1800-talets slut brukade den brittiska flottans manövrer ofta förläggas till området kring Shetland. På lediga stunder utforskade sjömännen öarna, lade märke till de små hundarna som fanns överallt, fattade tycke för dem och tog sig för att köpa valpar som man sedan sände hem som presenter till vänner och släktingar i England. De fattiga shetlandsborna sålde villigt, häpna över en sådan plötslig och oväntad förtjänstmöjlighet. Valparna från Shetland blev snabbt populära i Storbritannien. Efterfrågan steg för varje år, vilket hade till följd att så gott som varenda shetländare med en tik i huset genast satte igång med uppfödning. Det fanns dock folk på Shetland som verkligen ville värna om rasen och bevara dess särart via kontrollerad avel. Dessa entusiaster slöt sig år 1908 samman och bildade historiens första rasklubb för shelties; The Shetland Collie Club. I och med det var bollen i rullning. 1909 bildades i Skottland ytterligare en klubb för rasen, och 1914 kom The English Shetland Sheepdog Club. Samma år godkändes rasen av engelska kennelklubben.

Kärt barn har som bekant många namn! En gång kallades de hundar som skulle bli till vår sheltie för "toonie dogs" (efter "toon", som är namnet på den shetländska gården). "Peerie dogs", vilket kan översättas till "småhundar", har rasen också kallats. "Shetland collie" var det namn shetlandsborna själva valde vid bildandet av rasklubben 1908. Så var det faktiskt meningen att namnet skulle bli även i England, men "colliefolket" protesterade så vilt mot att den lilla oansenliga hunden från Shetland skulle få kallas collie, att rasnamnet ändrades till sheepdog.

Tidiga Shetland Collies från Shetlandsöarna.

Sheltiens 1900-talshistoria kännetecknas till stor del av splittring och svårigheter. Åsikterna om hur hundarna skulle se ut gick brett isär, och de tre rasklubbar som bildats var oense från början. Varje klubb hade sin egen rasbeskrivning, och faktum är att det dröjde decennier innan man kunde enas om en gemensam standard. Den huvudsakliga stötestenen var frågan om "colliety" kontra "ursprungstyp". Somliga föredrog de mer eleganta colliebetonade hundarna, medan andra ville bevara rasen så som den sett ut på Shetland. Allt eftersom tiden gick flöt de två typerna långsamt ihop, men man kan utan tvekan säga att "colliety" vann. Dagens sheltie är ju som helhet en collie i miniatyr, även om vissa viktiga skillnader finns och inte får glömmas bort.

Första världskriget var en mycket svår period i Europa, vilket även påverkade hundaveln. För en helt ny och formbar ras som sheltien innebar kriget ett extra hårt slag. När freden äntligen kom hade rasen blivit kraftigt decimerad, och bara ett fåtal intresserade uppfödare fanns kvar i England. En av dessa var miss Humphries, kennel Mountfort. Hon insåg att något resolut måste göras för att rädda rasen, och tog sig för att låta sin sheltiehane Wallace para en mindre collietik vid namn Teena. En av de valpar som sedermera föddes fick namnet War Baby of Mountfort. Han ligger bakom i princip allt vad vi har av shelties idag. Miss Humphries gjorde till skillnad från en del andra uppfödare ingen hemlighet av sin colliekorsning. Man vet inte med säkerhet hur många "falska shelties" som står upptagna i äldre stamtavlor, men det ryktas att hemliga colliekorsningar förekom så sent som på 50-talet. Det mesta som collien bidragit med har varit positivt (vackrare linjer, päls och elegans), men vi har också fått svårigheter som än idag ger uppfödarna gråa hår. Allt för stora, grova och collielika hundar dyker med jämna mellanrum upp i kullarna. Så kommer det förmodligen att fortsätta i många år framöver, då sheltien sedd ur ett historiskt perspektiv ännu är mycket ung - jämför med exempelvis vinthundarna, som i flera fall haft mer än tusen år på sig att bli till vad de är idag.

Andra världskriget blev lyckligtvis inte på långa vägar ett lika svårt kapitel i sheltiens historia som det första. Rasen hade redan före krigsutbrottet hunnit få en tämligen grundmurad popularitet, vilken höll i sig under åren fram till freden. Efter 1945 har det sedan bara pekats uppåt för sheltien. 50-talets Lassiefilmer ökade inte bara colliens popularitet enormt, utan gav även "lillebror" sheltien en stadigt växande beundrarskara. Våra dagars shetland sheepdog har många hängivna engelska uppfödare att tacka för sin existens. Uppfödare som med idogt arbete lyckats få fram en enhetlig hundras ur de små ulliga valpar sjömännen skickade hem från Shetland. Uppfödare som kämpat och stretat på under krig och ransonering, utan valpsjukevaccin och all annan trygghet som vi idag tar för given. Uppfödare som med sin intuition och kunskap format sheltien till den ljuvliga hund vi alla älskar... Flertalet av dessa pionjärer finns inte längre i livet, men varje sann sheltievän borde sända dem en tacksamhetens tanke var gång han eller hon njuter av sin hund.

Under årens lopp har många shelties lämnat England. Rasen finns idag representerad i de flesta länder, och tycks tack vare sin anpassningsbarhet trivas lika bra i tropisk hetta som i nordisk vinterkyla. På flera håll återfinns sheltien på topplistorna över de mest populära hundraserna, och med sitt vackra yttre, vänliga temperament och behändiga format vinner den ständigt nya vänner. Vem hade väl en gång kunnat tro det om den oansenliga lilla fattigmanshunden från Shetlands blåsiga öar?

Text av Monica Sjölund

Grupp 1

FCI-nummer 88

FCI-standard på engelska publicerad
2013-08-23FCI-standard fastställd av FCI general
Committee 2013-08-19Översättning fastställd av SKKs arbetsgrupp
för standardfrågor 2013-07-02

Shetland sheepdog eller sheltie, som rasen kallas i dagligt tal, härstammar från små gårdshundar av vallhundstyp med spetsinslag, som koloniserörerna av Shetlandsöarna förde med sig ifrån Skandinavien, huvudsakligen väst-Norge. Under senare delen av 1400-talet kom isländska fiskare till öarna. De medförde egna hundar, också dessa av spetshundstyp. Kombinationen av dessa raser och skotska vallhundar gav med tiden upphov till den ras som kallades "Tooniedog". Senare avlade man in små exemplar av långhårig collie. Härigenom skapades den ras, som vi idag känner som shetland sheepdog.

Ursprungsland/ hemland

Storbritannien

Användningsområde

Sällskaps- och vallhund

FCI-klassifikation

Grupp 1, sektion 1

Helhetsintryck

Shetland sheepdog är en liten, långhårig, mycket vacker hund av vallhundstyp, med harmonisk och proportionerlig kroppsbyggnad. Den får aldrig vara klumpig eller grov. Rörelserna skall vara lätta och graciösa. Karaktäristiskt för sheltie är den rikliga pälsen, som bildar man och krås, det välformade huvudet och det söta uttrycket.

Sheltien tillhör vallhundsraserna, även om den ursprungligen användes mer som gårdshund än som vallhund. Den ska vara stark, smidig och rörlig. Som standarden föreskriver ska den aldrig vara klumpig eller grov, men den får inte heller vara späd, klen, bräcklig eller ha dvärghundsprägel.

Pälsen, som ska vara s k dubbel päls, består av långa täckhår och underull. Den ska följa och framhäva, men inte dölja, hundens konturer. De vanligaste tillåtna pälsfärgerna är sobel, trefärgad och blue merle, samt svart och vit, som förekommer mer sällan, och svart och tan, som inte setts i modern tid. Vita tecken, så som de beskrivs i standardtexten, är tillåtna hos alla färgvarianter utom svart och tan, men får aldrig finnas som fläckar på kroppen. Det söta uttrycket, som är ett av rasens viktigaste kännetecken, fås genom perfekt balans och kombination av skalle-nosparti, ögonens form, färg och placering samt korrekt ansatta och burna öron.

Könsprägel är viktig. En hanhund ska vara maskulin i resning och substans utan att förlora sin rastypiska älsklighet i uttrycket. En tik ska vara feminin i alla delar, men får aldrig bli spenslig.

Hane med utmärkt helhet

Tik med utmärkt helhet

Viktiga måttförhållanden

Skallparti och nosparti skall vara lika långa med mittpunkten vid inre ögonvrån. Kroppslängden, mätt från skulderled till sittbensknöl, skall något överstiga mankhöjden.

Standarden anger att kroppslängden, mätt från skulderled till sittbensknöl, skall något överstiga mankhöjden. Sheltien ska således vara något längre än hög. Avståndet mellan armbåge och mark ska vara samma som mellan armbåge och manke. Man bör observera att pälsen kan lura ögat och hunden kan framstå både som lång och/eller lågställd beroende på pälsens mängd och placering.

Uppförande/karaktär

Shetland sheepdog skall vara sund och aktiv, alert, vänlig och intelligent. Den är tillgiven och uppmärksam mot sin ägare, reserverad gentemot främlingar, men skall aldrig vara nervös.

Till temperamentet är sheltien vänlig, följsam, arbetsvillig och mycket lättlärd. I hundsporter som utställning, lydnad, freestyle och rallylydnad håller shelties sig väl framme. I agilitytävlingar ligger shelties i topp även internationellt. Framför allt är sheltien en utmärkt sällskapshund, för människor i olika åldrar och miljöer.

Tre sobelfärgade shelties med utmärkta huvuden

Huvud

Skallparti

Huvudet skall vara ädelt och elegant utan överdrifter. Sett uppifrån och i profil skall det likna en lång, trubbig kil, som smalnar av från öron till nos. Skallens bredd och djup skall stå i proportion till skallens och nospartiets längd. Huvudet skall i sin helhet stå i proportion till hundens storlek.

Skalle

Skallen skall vara flat och måttligt bred mellan öronen. Nackknölen skall inte vara markerad. Skallen och nosryggen skall i profil bilda parallella plan.

Stop

Stopet skall vara lätt men tydligt markerat.

Huvud och uttryck är mycket viktiga rasattribut. Det finmejslade huvudet ska sett uppifrån och från sidan ha en trubbig kilform med flata kinder och mjuka övergångar, utan knotiga och framträdande käk- eller nackben, ej heller skarpa ögonbrynsbågar.

Skallen får varken vara djup eller bred, den ska vara flat sett både från sidan och framifrån.

Skallens längd, som mäts från nackknölen till inre ögonvrån, ska vara lika med nospartiets längd

Idag ser man tyvärr alltför många hundar med grova, runda skallar, djupa stop och dåliga underkäkar.

Stopet ska vara lätt men ändå tydligt markerat och vara placerat mitt emellan ögonen. Det får inte vara långt och utdraget men inte heller djupt.

Två bilder som båda illustrerar det eftertraktade uttrycket.

Ansikte

Det är den perfekta balansen och förhållandet mellan skalle och nosparti, ögonens form, placering och färg samt de korrekt placerade och burna öronen som ger det karaktäristiska uttrycket.

När huvudets alla detaljer förenas på rätt sätt, uppnås det alldeles speciella sheltieuttrycket: mjukt, vänligt, smältande, alert och intelligent.

Nostryffel

Nostryffeln skall vara svart.

Oavsett pälsfärg ska nostryffeln alltid vara svart.

Nosparti

Nospartiet skall vara väl rundat.

Nospartiet ska vara väl utfyllt och rundat med slutna läppar.

Läppar

Läpparna skall vara strama och läppränderna svarta.

Käkar/tänder

Käkarna skall vara jämna, välskurna och starka. Underkäken skall vara väl utvecklad. Tänderna skall vara starka och sluta i ett perfekt och jämnt saxbett. Korrekt placerade tänder och fulltaligt bett är synnerligen önskvärt.

Underkäken får inte vara överdriven, men den ska ha tillräcklig bredd och längd.

Önskvärt är ett fulltaligt bett med 42 jämnt placerade, inte för små tänder.

Överkäkens framtänder ska sluta tätt över underkäkens framtänder. När hunden håller munnen stängd bör framtänderna inte synas.

Premolarbortfall förekommer samt felställda hörntänder.

Kinder

Kinderna skall vara flata och mjukt övergå i det väl rundade nospartiet.

Ögon

Ögonen skall vara medelstora, snedställda och mandelformade. De skall vara mörkbruna, med undantag för merlefärgade hundar, hos vilka ett eller båda ögonen kan vara blå eller ha blå fläckar. Ögonkanterna skall vara svarta.

Ögonen ska vara medelstora, mandelformade och mörkbruna.

De ska vara lite snett placerade, vilket betyder att de måste sitta en aning på sidan av huvudet. För rakt placerade ögon ger ett felaktigt uttryck, även om ögonen är medelstora, mandelformade och mörka.

Formen är mycket viktig. Det vanligaste felet är runda ögon. Avvikelse i ögonens storlek är oftast mindre störande, om ögonen har korrekt form, färg och placering. Vanligt förekommande är stora och/eller något ljusa ögon.

Blue merlefärgade shetland sheepdogs får ha blått helt eller delvis i ett av eller båda ögonen. Det kan vara svårt att rätt uppskatta uttrycket hos en blue merle, speciellt om ögonen är olikfärgade eller om de är mycket ljust blå. Blå ögon får inte förekomma hos shetland sheepdog av annan färg än blue merle.

Blue merle med olikfärgade ögon.

Rastypiska hanar med vackra ögon, korrekta öron och utmärkta uttryck.

Rastypiska tikar med vackra ögon, korrekta öron och utmärkta uttryck.

Korrekt placerade och tippade öron av bra form och storlek.

Brett placerade, alltför tunga och stora öron.

Öron

Öronen skall vara små. De skall vara måttligt breda vid basen och sitta tämligen tätt på huvudet. I vila bärs öronen tillbakalagda. När hunden lystrar förs öronen framåt och bärs resta med framåtvikta tappar.

Medan korrekta öron är en av ingredienserna som tillsammans med ögon, nosparti och skalle skapar ett ljuvligt uttryck, kan felaktiga öron förstöra ett annars korrekt uttryck. Ett perfekt öra har ett tydligt veck, så att ungefär en tredjedel av öronlappen tappar nedåt framåt.

Standarden säger att öronen ska sitta tämligen tätt på huvudet. Som för så mycket annat gäller det att "lagom är bäst". Sitter öronen för brett kan uttrycket bli mindre intelligent och alert. Vissa individers öron behöver någon form av behandling för att få korrekt tipp. Vid bedömning på utställning bör öronen kontrolleras så att rester av främmande substans ej finns.

Ståndöron är ett allvarligt fel.

Grupp med fyra sobelhanar med bra öron

Hals

Halsen skall vara muskulös, väl välvd och av tillräcklig längd, så att huvudet kan bäras stolt.

Den avgörande punkten i standardens formulering om halsen är att huvudet ska bäras stolt. Man måste också beakta vad som sägs i standarden om balans, harmoni och proportioner. En korrekt hals är en nödvändighet för den typiska siluetten.

Halsen tjänar som balans- och hävstång vid snabba kast och vändningar, vilket är nog så viktigt för en snabbfotad och rörlig shetland sheepdog. Oftast hör en korrekt hals ihop med en välvinklad front. En för kort hals där huvudet nästan sitter på skuldran ger ett kompakt och kvadratisk helhetsintryck. En sådan hund rör sig oftast i obalans.

En storpälsad shetland sheepdog kan ibland ge intryck av att ha kort hals. För att avgöra om hunden har tillräcklig hals måste man känna på hunden.

Tik med välburen hals av korrekt längd

Kropp

Rygg

Ryggen skall vara plan med elegant välvning över länden.

Ryggen ska vara stark och muskulös. I rasens hemland benämns den eleganta välvningen över länden som "sweep over the loin" och är en av de utmärkande egenskaperna för shetland sheepdog.

Kors

Korset skall vara gradvis sluttande.

Korset ska vara svagt sluttande och ha en 30° vinkel.

Bröstkorg

Bröstkorgen skall vara djup och nå till armbågen. Revbenen skall vara väl välvda. Bröstkorgen skall dock vara avsmalnande i sin nedre hälft, för att ge rörelsefrihet åt skuldror och framben.

Bröstkorgen får inte vara för rund i sin nedre del, det anges tydligt att revbenen ska smalna av neråt. Det betyder dock inte att bröstkorgen får vara tunn och smal. En för bred bröstkorg kan medföra lösa armbågar. Korta bröstben förkommer.

Förbröstat nämns inte i standarden, men ett väl utvecklat förbröst hör ihop med ett i övrigt korrekt konstruerat framställ.

Svans

Svansen skall vara lågt ansatt, avsmalnande och nå minst till hasleden. Svansen skall vara rikligt bepälsad och bäras lätt uppåtböjd. I rörelse får svansen bäras något högre, dock aldrig över rygglinjen. Svansknyck får inte förekomma.

Svansens funktion som roder och balansstång vid hastiga vändningar är viktig hos en vallhundsras. Den svepande linjen från huvudet, via halsen, ryggen och länden måste för fulländning avslutas med en lång, vackert buren svans med riklig päls.

Svansansättningen är beroende av korsets lutning och längd. En inkorrekt svansansättning medför ofta att svansen bärs felaktigt. Det vanligaste är kombinationen av högt ansatt och högt buren svans. Svansen får inte lyftas över rygglinjen. För högt buren svans ses betydligt oftare hos hanar än hos tikar.

Svansen ska vara något uppåtböjd i sin nedre del (sabelformad). Sista svanskotan måste nå till hasspetsen.

Extremiteter

Framställ

Helhet

Frambenen skall framifrån sett vara raka. De skall vara muskulösa och torra med stark, men inte grov, benstomme.

Benstommen skall vara stark, passande till hundens storlek, men aldrig grov. En del shelties kan ha mycket riklig päls på benen, vilket kan ge intryck av att stommen är kraftigare än den verkligen är. Ett vanligare fel är dock för tunn benstomme.

Skulderblad

Skuldrorna skall vara mycket väl tillbakalagda. Vid manken är de endast skilda åt av ryggraden, men skulderbladen skall vara snedställda utåt för att ge plats åt de väl välvda revbenen. Skuldrorna skall vara väl vinklade mot överarmarna.

En ras tillhörande vallhundsraserna måste ha en korrekt skuldra för att kunna röra sig effektivt och vägvinnande, d.v.s. för att kunna tillryggalägga största möjliga sträcka med minsta möjliga ansträngning.

Framstället är dock en av rasens svagheter. Öppen skuldervinkel, framskjutna skuldror och raka överarmar är vanligt förekommande.

Sheltiehane med välldg skuldra.

Överarm

Överarm och skulderblad skall vara ungefär lika långa.

Armbåge

Avståndet från manke till armbågsled skall vara lika med avståndet från armbågsled till marken.

Mellanhand

Mellanhanden skall vara stark och fjädrande.

Mellanhanden ska vara elastisk och flexibel eftersom den har en stötabsoberande funktion. 70% av hela hundens tyngd bärs upp av framstället. En mellanhand som är för vek eller för rak medför slitage på leder och ligament.

Framtassar

Framtassarna skall vara ovala med kompakta trampdynor. Tårna skall vara välvda och slutna.

Ovala tassar med välutvecklade trampdynor, som har den rätta stötdämpande och skyddande effekten, krävs för att den snabbfotade, rörliga sheltien ska kunna förflytta sig säkert i ojämn terräng. De starka tårna ska vara väl välvda för att snabbt få grepp i marken vid acceleration eller vändning.

En dåligt slutet platt tass medför att hunden raskt sliter ut sig.

Bakställ

Lår

Låren skall vara breda och muskulösa. Lårbenet skall bilda en rät vinkel mot bäckenet.

Välmusklade lår, tydlig knävinkel, rätt längd på underbenet, tydlig hasvinkel och stark hasled, passande benstomme samt starka tassar samverkar för att ge maximal drivkraft och korrekt steglängd.

Knäled

Knäledsvinkeln skall vara tydligt markerad.

Has/hasled

Hasleden skall vara torr, vinklad och lågt ansatt med stark benstomme. Bakifrån sedda skall hasorna vara parallella.

Höga spensliga hasor är inte önskvärt.

Baktassar

Baktassarna skall vara ovala med kompakta trampdynor. Tårna skall vara välvda och slutna.

Hane med fin helhet och väl vinklat bakställ.

Tik med utmärkt, långt, vägvinnande steg.

Rörelser

Rörelserna skall vara lätta, flytande och graciösa med bra påskjut bakifrån. Rörelserna skall täcka mycket mark med ett minimum av ansträngning. Passgång, korsande rörelser, rullande rörelser eller stela, styltiga eller höga rörelser är absolut inte önskvärt.

Rörelserna är mycket viktiga hos en shetland sheepdog. Den måste kunna röra sig snabbt, smidigt och effektivt utan ansträngning. Rörelserna ska vara lätta och fria med ett steg som täcker mycket mark, men utan att tassarna lyfts mer än nödvändigt. På engelska används uttrycket "daisy cutting action" – dvs hunden ska ha marknära rörelser.

Ju snabbare en sheltie travar, desto tätare sätter den sina tassar. Det är en nödvändighet för att den ska hålla balansen, och en konsekvens av den avsmalnande bröstkorgen. I snabb trav sätter den tassarna utmed en tänkt linje, s.k. singletracking. Detta är de korrekta och för rasen typiska rörelserna och får inte förväxlas med hastrånghet eller korsande rörelser, som är något helt annat och mycket felaktigt.

Rörelserna framifrån sett.

Päls

Sobelhane med vacker päls.

Sobeltik, med vacker päls

Pälsstruktur

Shetland sheepdog skall ha s.k. dubbel päls. Täckhåret skall vara långt, rakt med grov struktur. Underullen skall vara mjuk, kort och tät. På hals och bröst skall pälsen vara mycket riklig och bilda man och krås. Frambenen skall ha rikliga fanor. Ovanför hasen skall bakbenen vara rikligt pälsbeklädda, men nedanför hasleden skall pälsen vara tämligen kort. Även ansiktet skall ha kort päls. Pälsen skall vara anpassad till kroppen och varken dominera eller dölja kroppsformen. Helt korthåriga hundar är absolut inte önskvärda.

Den dubbla pälsen är en av de viktigaste egenskaperna hos en shetland sheepdog. Pälsen ska följa men inte dölja hundens byggnad.

Hanan har särskilt riklig päls runt hals och bröst, medan tiken ofta har längre kjolar. Svansen ska vara väl bepälsad. Tikar har ofta mer päls på svansen än hanar.

Underullen ska vara tjock, mjuk och tät, och skydda mot köld och väta. Täckhåret ska vara långt, rakt och något hårt. En sådan korrekt päls är lättskött och tovar sig inte, till skillnad från en mjuk och fluffig päls.

De tre vanligaste färgerna är blue merle, trefärgat och sobel.

Färg

Sobel: Färgen får vara ren eller skuggad i alla nyanser från blekt guldfärgad till mörkt mahognyfärgad, men nyansen i sig skall vara djup. Vargsobel (sobelfärg med grått inslag) och rent grå färg är inte önskvärt.

Trefärgad: Intensivt svart på kroppen. Varmt tanfärgade tecken föredras.

Blue merle: Klar silverblå färg med stänk och marmorering i svart. Varmt tanfärgade tecken föredras, men avsaknad av sådana skall inte anses som fel. Stora, svarta fläckar, skiffer- eller rostfärgade skiftningar i täckhår eller underull är absolut inte önskvärt. Helhetsintrycket måste vara blått.

Sobel i olika nyanser, oftast med vita tecken enligt nedan, är den vanligaste färgen.

En trefärgad sheltie ska vara svart med tantecken och vita tecken enligt nedan. Underullen är grå. Helhetsintrycket ska dock vara svart - underullsfärgen får inte bryta igenom täckhårens svärta.

Tantecknen ska vara djupa och rena i färgen.

Grundfärgen ska vara blå - den engelska standarden säger "clear, silvery blue". Den skimrande blå färgen ska vara ren och klar, fläckad och marmorerad med svart. Om de svarta fläckarna är för små och sitter för tätt blir helhetsintrycket murrigt. För stora svarta fält är inte heller önskvärt. Korrekt blå färg är dock viktigare än mängden och storleken på de svarta fläckarna. Det är inte ovanligt att den blå färgen mörknar med tilltagande ålder.

Förutom vita tecken så kan, men måste inte, blue merle shelties också ha tantecken.

Sobel med varierande och enligt standarden korrekta vita tecken.

Tillåtna färger är också **svart och vit samt svart med tantecken.**

Svarta och vita shelties, dvs svarta shelties med vita tecken, saknar helt tantecken. Det kan vara svårt att rätt värdera uttrycket hos en sheltie med ett helt svart huvud. Svart med tantecken var en vanlig färg hos sheltien i begynnelsen, men ses inte alls i modern tid.

Vita tecken får finnas hos alla färgvarianter utom svart med tantecken. De vita tecknen får finnas som bläs, halsring, på bröst och krås, på benen och på svanspetsen. Alla eller några av dessa vita tecken är önskvärda (utom hos svart och tantecknade hundar). Avsaknad av vita tecken skall dock inte betraktas som fel. Vita fläckar på kroppen är absolut inte önskvärt.

Sobel, trefärgade och blue merle kan ha några eller samtliga av i standarden och nedan uppräknade vita tecken. (Svart-vita shelties har förstås vita tecken.)

Var de vita tecknen får finnas beskrivs i standarden. Bläsen kan vara sned eller ojämn. Vit krage kan finnas helt, delvis eller saknas helt. Vitt får finnas på framben, has, knä och utmed underbenet.

Vita fläckar på kroppen kan förekomma i alla färgvarianter, men är oavsett färg ett allvarligt fel. Färgade fläckar på vita ben (ticking) är däremot inte något fel.

Oavsett pälsfärg ska sheltien vara välpigmenterad runt ögonen. Läppar och nosspegel ska alltid vara svarta.

Blue merlehane med utmärkt blå färg.

Blue merle med mörkt blå färg och för mycket svart marmorering.

Trefärgad tik med varm tanfärg.

Svart och vit tik.

Sobelfärgen finns i alla nyanser från ljus till skuggad.

Storlek/vikt

Mankhöjd

Hanhundar: ideal 37 cm

Tikar: ideal 35,5 cm

Avvikelse med mer än +/- 2,5 cm från dessa idealhöjder är absolut inte önskvärt.

Standarden är tydlig i sina måttangivelser och det vore önskvärt att man oftare kontrollerade mankhöjden med en mätsticka.

Men storlek är mer än mankhöjd. En sheltie kan mycket väl nå upp i korrekt mankhöjd, men ändå ge intryck av att vara liten, om den är knappt vinklad med klen benstomme och kanske snipigt huvud. En rak skuldra kan addera 1-2 cm, och en kraftigt byggd hund med långt huvud kan förefalla betydligt större än mätstickan visar. Pälsens mängd och fördelning kan dessutom påverka intrycket av storleken.

Fel

Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse och dess påverkan på hundens hälsa och välbefinnande samt förmåga att utföra sitt traditionella arbete.

Diskvalificerande fel

- Aggressiv eller extremt skygg.
- Hund som tydligt visar fysiska eller beteendemässiga abnormiteter skall diskvalificeras.

Sheltien är ingen SRD-ras.

Nota bene

Endast funktionellt och kliniskt friska hundar med rastypisk konstruktion skall användas till avel.

Testiklar

Hos hanhundar måste båda testiklarna vara fullt utvecklade och normalt belägna i pungen.

Slutkommentar:

Utdrag ur rasklubbens RAS 2011 om exteriör: "...dels finns tendens till för långa ländpartier och/ eller för korta bröstorgar, dels börjar lågställda shelties bli allt vanligare. De korrekta proportionerna är väldigt viktiga för rastyp och sundhet, och både uppfödare och domare behöver bli mer observanta."

Hanhundar av ck-kvalitet

Tikar av ck-kvalitet

SVENSKA SHETLAND

SHEEPDOG KLUBBEN

<http://www.sssk.org/>